

‘Gaan wijzigingen de kritiek verstommen?’

Verscherpte informatieplicht zeer zorgwekkende stoffen

Na wat vertraging lijkt de eerder aangekondigde wijziging van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen (Besluit melden) er toch te komen. Per 1 juli 2025 zou de al in 2024 geïntroduceerde wijziging in werking moeten treden. De reden voor deze vertraging is de geuite kritiek op de eerste versie.

In dit artikel sta ik stil bij de belangrijkste wijzigingen. Het is de vraag of de kritiek op de eerdere versie door de aanpassingen volledig verstomd.

Vermelden ZZS

Het nieuwe ‘Besluit melden’ verplicht bedrijven om bij het afgeven van een afvalstof de namen te vermelden van de mogelijk daarin aanwezige zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Bij ZZS moet gedacht worden aan stoffen die ernstige en vaak onomkeerbare effecten kunnen hebben op de menselijke gezondheid en het milieu. ZZS beschikken vaak over de volgende stoffeigenschappen:

- giftig bij lage concentraties;
- niet of zeer moeilijk afbreekbaar;
- kankerverwekkend, en/of
- erfelijke schade veroorzakend.

Meer kennis

Het doel van de wijziging van het ‘Besluit melden’ is om meer zicht te krijgen op ZZS in afvalstoffen. De wijziging moet een verdere invulling geven aan de reeds bestaande informatieplicht voor bedrijven die afval afgeven. Deze verplichting bestaat al op grond van de Wet milieubeheer.

Volgens de wetgever is in de huidige wet- en regelgeving geen duidelijke verplichting opgenomen om afvalstoffen te onderzoeken op aanwezigheid van schadelijke stoffen of om kennis over die aanwezigheid door te geven aan de afvalverwerker.

In verschillende bedrijfsprocessen bestaat vooralsnog te weinig kennis over de mogelijk aanwezige schadelijke stoffen. Met de beoogde wijziging moeten de aard en omvang van ZZS in kaart worden gebracht, zodat onderzocht kan worden of ZZS tijdens transport, opslag en verwerking emissies naar het milieu plaats kunnen vinden. Het uiteindelijke doel is om maatregelen te kunnen nemen ter voorkoming verspreiding van ZZS in het milieu.

Foto: Tauw

Degene die zich van een afvalstof ontdoet is al verplicht bepaalde verstrekken van informatie over afvalstoffen te verstrekken. Met de wijziging van het 'Besluit melden' komt daar het benomen van de aanwezige ZZS bij. Het gaat hierbij in elk geval om:

- a. ZZS genoemd in de milieuvergunning;
- b. ZZS genoemd in vermijdings- en reductieprogramma's voor emissies van ZZS;
- c. ZZS genoemd in de omschrijving van een eerdere ontdoener of ontvanger.

Dit neemt niet weg dat zich ook andere gevallen kunnen voordoen waarbij het in de rede ligt om in de omschrijving informatie over ZZS op te nemen. De opsomming moet dan ook als niet-limitatief worden beschouwd. De verplichting die volgt uit de onderdelen a en b rust op degene die de omschrijving verstrekt.

Om die reden regelt onderdeel c dat actoren die afvalstoffen ontvangen en vervolgens, al dan niet na bewerking, doorzetten naar een volgende afvalverwerker, aan die volgende verwerker ook de benaming doorgeeft van de ZZS die vermeld staan in de omschrijving die hem verstrekt is.

Kritiek op de wijziging

Zoals aangegeven is het doel van het gewijzigde 'Besluit melden' om meer zicht te krijgen op ZZS in afvalstoffen. Het gaat vooral om de ZZS die bij de verwerker bekend zijn. De wijziging leidt echter tot de verplichting om informatie over alle ZZS die mogelijk in de afvalstroom aanwezig zijn, door te geven aan de ontvanger.

Het gevaar is dat de verplichting gaat leiden tot een overbodige en tijdrovende stapeling van administratieve acties, die geen relatie meer hebben met de werkelijkheid. Als niet te verantwoorden is dat er daadwerkelijk milieuwinst wordt geboekt, is de informatieverplichting een niet te rechtvaardigen last.

Leidraad

Om tegemoet te komen aan de kritiek van de afvalsector, wil de staatssecretaris in overleg met de afvalsector en de omgevingsdiensten om een leidraad op te stellen, waarin een prioritering wordt gemaakt. Deze leidraad zal ook ingaan op de vraag welke aanvullende informatie van ontdoeners als een afdoende onderbouwing geldt dat een ZZS niet in de betreffende afvalstof aanwezig is en welke stappen gezet kunnen worden bij onvoldoende medewerking van een ontdoener. Mij is overigens nog geen versie van deze Leidraad bekend.

Wilbert van Eijk

Wilbert van Eijk is als advocaat-partner verbonden aan Van Iersel Luchtman advocaten (VIL) en werkzaam op de vestiging in 's-Hertogenbosch. Hij voert een praktijk op het gebied van het omgevingsrecht en het milieustrafrecht, met het accent op afval- en bouwstoffenrecht. Wilbert is voorzitter van het brancheteam Afval&Recycling van VIL.